

mezinárodní vztahy, a o rušení obecného míru nemůže býti řeči, jest stížnost bezdůvodna. Nadpis Šu 14 zákona obsahuje jen povšechnou charakteristiku činností, ohrožených sankcí zákona, z nichž každé jednotlivé jest příznána ze zákona způsobilost, ohroziti obecný mír; proto netřeba tuto způsobilost v jednotlivém případě zvláště dovozovati, jsou-li tu náležitosti té které z činností, do Šu 14 shrnutých. Úmyslu štváti proti republice zákon v Šu 14 čís. 5 nevyžaduje; stačí úmysl hanobiti republiku, jež zmateční stížnost nepopírá; že i hanobení republiky může býti prostředkem, drážditi protivníka, jenž si zvláštní zásluhy o její vznik připisuje, jest jen přirozeným logickým důsledkem a nemůže zjištění hanobení poukazem na tuto pohnutku řeči obžalovaného býti otřeseno. Zákon ovšem vyžaduje, by hanobení stalo se způsobem štvavým nebo surovým. Rozsudek zjišťuje oboje vzhledem k tenoru řeči o republice a použití sprostého výroku, ve slušné společnosti neužívaného. Zejména surový způsob hanobení republiky nemůže již vzhledem k sprostotě užitého výrazu býti pochybným. Snaží-li se stížnost způsobilost řeči obžalovaného, vyvolati účinky Šu 14 čís. 5 zákona, popírati poukazem na opilost obžalovaného, byla úplná opilost, jež by vylučovala příčetnost, rozsudkem vyloučena; podnapilost nevylučuje ani možnosti skutečného vyvolání takového účinku při řeči, pronesené před zástupem, kde může nalézt ozvěnu u posluchačů, republice méně nakloněných, ani způsobilosti, by si mluvící možnost takového účinku uvědomil.

Napadajíc podřadění pronesených výroků i pod čís. 2 Šu 11 zákona (přečin) na místě čís. 1 téhož Šu (přestupek) vytýká stížnost odsuzujícím výroku, že tu není veřejnosti podle čís. 2, (vyžadované též Šam 14 čís. 5 zákona, kde to však není vytýkáno), ježto trestný čin byl spáchán v hostinské zahradě, kde několik vojáků hrálo na mandoliny, přednášely se kuplety, a byl takový ruch, že ani svědci, kteří seděli u téhož stolu, nemohli slyšeti výroky obžalovaného. Než ani tu nelze přisvědčiti zmateční stížnosti, jež jinak nenapadá skutkovou podstatu urážky presidenta republiky. Podle zjištění nalézacího soudu byla řeč obžalovaného pronesena v hostinské zahradě, kde bylo, jak rozsudek v důvodech pro přestupek podle Šu 431 tr. zák. výslovně uvádí, mnoho hostů přítomno, při stole, kde kromě osloveného Václava K-a sedělo ještě nejméně pět osob, hlasitě tak, že je mohli dobře slyšeti všichni hosté, u stolu sedící. Jelikož obrat »před zástupem«, jenž podle Šu 39 čís. 2 zákona vystihuje pojem veřejnosti, poukazuje k tomu, že místní poměr pachatele k zástupu, většímu to počtu lidí, jež nelze na první pohled zjistiti, nemusí býti tak těsným, jako bývá ve shromáždění, a jelikož při zábavě u stolů v četně navštívené hostinské zahradě přirozeně hosté z jednoho místa na druhé přecházejí, takže hlasitě pronesená slova mohou zaslechnouti i zcela nahodilé osoby, čehož si obžalovaný, nejsa přímo opilým, nemohl býti nepovědom, nelze podřadění pod čís. 2 Šu 11 zákona pro nedostatek skutkové známky »veřejnosti« důvodně napadati.

Čís. 2125.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).
Výrok: »já se na republiku vy . . .« není potupením jména republiky ve smyslu Šu 20 zákona, nýbrž hanobením republiky ve smyslu

§u 14 čís. 5 zákona, byl-li pronesen veřejně ve smyslu §u 39 čís. 2 zákona.

(Rozh. ze dne 7. října 1925, Zm I 654/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmáteční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem okresního soudu v Litomyšli ze dne 7. října 1924 a potvrzujícím jej rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chrudimi ze dne 16. prosince 1924 byl porušen zákon v ustanovení §u 20 zákona na ochranu republiky; oba rozsudky se zrušují jako zmátečné a obžalovaný sprostřuje se podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek §u 20 zákona na ochranu republiky. Okresnímu soudu v Litomyšli se ukládá, by postoupil spisy příslušnému politickému úřadu k dalšímu řízení ve smyslu §u 11 čís. pat. ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák.

D ů v o d y:

Rozsudkem okres. soudu v Litomyšli ze dne 7. října 1924 byl obžalovaný uznán vinným přestupkem §u 20 zákona na ochranu republiky, jehož se dopustil tím, že dne 16. září 1924 v L. na veřejné silnici pronesl slova »Já se na Československou republiku vy : já republiku nepotřebuji, já se na ni v !«, čímž prý potupil jméno republiky. Odvolání obžalovaného proti tomuto rozsudku zamítl krajský jako odvolací soud v Chrudimi rozsudkem ze dne 16. prosince 1924, poukávav v podstatě na rozhodovací důvody prvního soudce. Oba rozsudky porušují zákon tím, že shledávají ve výroku obžalovaného skutkovou podstatu přestupku §u 20 zákona na ochranu republiky, ačkoliv při správném výkladu zákona závadný výrok by mohl býti podřaděn jedině pod trestní ustanovení §u 14 čís. 5 tohoto zákona, předpokládaje ovšem, že se stal veřejně ve smyslu §u 39 zákona na ochranu republiky. Oba soudy přehlédly, že skutková podstata přestupku podle §u 20 zákona předpokládá čin, jímž má býti snížena vážnost republiky buď potupením jejího jména nebo jejích symbolů (znaku, vlajky, barev), kdežto obžalovaný svým výrokiem hanobil způsobem surovým republiku samu tak, že to mohlo snížit její vážnost v očích těch, kdož jeho výroky slyšeli. Podle toho nemůže tu přijíti skutková podstata přestupku §u 20 zákona vůbec v úvahu, jednání obžalovaného naplňovalo by spíše skutkovou podstatu přečinu podle §u 14 čís. 5 zákona. Poněvadž však podle výsledků řízení výrok nebyl pronesen před zástupem, nýbrž pouze před více lidmi, lze jej podřaditi pouze pod ustanovení §u 11 čís. pat. ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák.

Čís. 2126.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Založení nové tajné organizace komunistické mládeže po jejím rozpuštění pro činnost státu nepřátelskou; trestný čin (§ 17 čís. 1) jest dokonán již založením organizace (přistoupením k ní); nezáleží na tom, zda vyvíjela pak skutečnou činnost.

(Rozh. ze dne 7. října 1925, Zm II 136/25.)